

Tisztel Akadémikustársaim, kedves Vendégeink!

Túl vagyunk advent második vasárnapján, így mai művészeti estünk is advent jegyében zajlik majd. Pontosan egy évvel ezelőtt a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola világhírű Jubilate Leánykara már bizonyította, hogy advent hangulatának megidézésére a legalkalmasabbak a szinte angyalian gyönyörű leánykari hangok, a transzcendensbe repítő harmóniák, melyek világnézettől függetlenül érintik meg belső világunkat, és elindíthatják azt a lelki folyamatot, amely elvezethet bennünket az ünnep lényegéhez, az önzetlen emberszeretet megszületéséhez. Ma ugyanezeket az érzéseket a nyíregyházi Pro Musica Leánykar és a Cantemus Vegyeskar fogja számunkra idevarázsolni. Ők Magyarország másik „világverő” kórusa, a gyermekkart, amiből a kóruscsalád kinőtt, éppen 50 éve alapította Szabó Dénes Kossuth-díjas karnagy, a Nemzet Művésze. Ma már az alapító atya mellett fia, a szintén kiváló karnagy, Szabó Soma is részt vesz a vegyeskar irányításában. Éppen három nappal ezelőtt a Prima Primiissima Gálaesten dicsőült meg újra a kóruscsalád, ők nyerték el – a Prima díj mellett – a Közönségdíjat!

Szabó Dénes a nyíregyházi Kodály Zoltán Általános Iskolából 50 év alatt egy „kóristakeltetőt” épített fel. Hitt Akadémiánk egykori elnökének, Kodály Zoltánnak a már itt, a művészeti estjeinken is sokat emlegetett víziójában, miszerint: „A zenével nem csak zenét tanulunk. Az ének felszabadít, bátorít, gátlásokból, félénkségből kigyógyít. Koncentrál, testi-lelki diszpozíción javít, munkára kedvet csinál, alkalmasabbá tesz, figyelemre, fegyelemre szoktat” – írta Kodály 1956-ban.

Szabó Dénes és a Kodály-módszer jegyében iskolákat alapító karnagyok saját tapasztalataik alapján is hirdették, hogy a zeneileg képzett, énekelni szerető, kottaolvasó fiatalok az élet minden más területén is kreatívabbak és boldogabbak, örömforrásaik egészségesek

és kimeríthetetlenek lesznek. Ugyanakkor a kóruséneklésben a közösségi lét mindennapos megélése, a közös alkotó tevékenységben való örömszerzés, katarzis megerősíti a hitet az együttműködő szellem erejében, és a közösségért való önfeláldozó magatartásra tanít.

Ma már tudjuk, hogy a kreatív gondolkodóképesség kialakulásának feltétele a **gazdag belső világ, ami érzelmeink, motivációink összessége**. Belső világunk impulzusait mára ismertté vált idegpályák közvetítik. Ezek a pályák hangolják össze az éppen kódoló, a memória bevézését végző idegsejtek működését, de csak akkor, ha van mit szállítaniuk! Elég gazdag és hiteles-e ez a belső világ?! Az érzelemgazdagság fokozásához katartikus élményekre van szükség, amelyet elsősorban a zene tud biztosítani, különösen akkor, ha nem csak befogadóként, hanem a művészi alkotó közösség aktív tagjaként, például kórusénekesként részt is veszünk az értékteremtésben. Ezek az élmények az örömhormonként ismert dopamin agyi felszabadulásának, valamint az öröm- és kielégültségérzésnek olyan kimeríthetetlen forrásai, amit nem lehet drogokkal vagy bármilyen anyagi javak fogyasztásával tartósan kiváltani. A kórusoknak éppen emiatt van különlegesen fontos szerepe, hiszen széles körben teszik lehetővé a művészi alkotótevékenységbe való aktív bekapcsolódást, és ezáltal a belső világ hatékony fejlesztését. Annak a léleknek a gazdagítását és nemesítését, amely létkomponensünk tesz bennünket igazán emberré, kreatív gondolkodó, morális lényekké, mondhatjuk úgy is, hogy a Teremtő képmásává.

Korunkban a belső világnak, a lélek hangjának különös jelentősége van. A virágzó természettudományi kutatások, a szédítő technológiai fejlődés, a molekuláris genetika, a mesterséges intelligencia világában élünk. Talán sohasem volt ennyire fontos, hogy a ráció, az intellektus

mellett én-tudatunk, lelkünk tudományosan megfoghatatlan oldalát is fejlesszük.

Most, amikor a mesterséges intelligencia néhány gombnyomásra megszámlálhatatlan „alternatív valóságot” generál, különösen fontos megőriznünk belső világunk autenticitását, értékőrző hitelességét, hiszen a jövőben könnyen eljőhet a pillanat, amikor ez jelenti majd a legfontosabb hidat az elménk és az „igazi valóság” között.

Ez a szándék és szellemiség sugárzik át a két nyíregyházi kórus minden megszólalásán, amit a ma esti koncertjükön valamennyien megtapasztalhatunk, átérezhetünk. Köszönjük, hogy adventi művészeti estünket ilyen szép ünneppé varázsolják.

A koncert után székházunk Kodály- és Vörösmarty-terme is izgalmas eseménynek ad otthont. A művészeti estjeinken még soha nem látott képzőművészeti technika, a tűzzománc nemzetközi hírű művésznének, Vdovkina Anasztaszijának alkotásaiból nyílik ma kiállítás. A művész elénk varázsolja zománcain az emberi belső világ, az érzelmek gazdagságát, mélységét, sokszínűségét. Műveiben egyszerre jelenik meg az évszázados, sőt évezredes hagyomány és a művészi szabadság, így művei kiválóan illeszkednek a kortárs képzőművészet örök értékeinek világába.

A soproni szőlőbirtokról, a hantokon érő szőlőről és a szakértelemmel készített borról mesél majd számunkra az est kiváló borász vendége, Luka Enikő, aki váratlanul korán elhunyt édesapja örökébe lépett, hogy mentse az apai életművet, pedig egészen más karriert tervezett magának. Az elkötelezett minőségi munka és a támogató borász barátok kezdeti segítsége meghozta az eredményt: Enikő ma már a legmagasabb csúcsokat ostromolja kiváló boraival.

Advent szólal meg ismét bennem, a reményteljes várakozás. Várakozunk, ráadásul kétszeresen. Égi üdvöt magunknak és békét, földi

boldogságot az emberiségnek, Európának, és benne nemzetünknek. Egyéni és össznemzeti érdekeink esetünkben nem ellentétesek egymással.

Advent számomra az örök reményt is jelenti, hogy ember voltunk meg tudja haladni ösztönlény voltunkat, önző biológiai természetünket. Hiszen: „Tudom, hogy nem csak porból vagyunk” – írja a 18 éves József Attila a *Tanításokban*:

„Por és Istenpor vagyunk.

Visszahullván

A por a porral elkeveredik,

Visszahullván

Igy keveredik el Istennel a lélek.”

Advent arra emlékeztet, hogy figyeljünk oda, mit üzen nekünk ez a lélek, transzcendens lételemünk, nem csak kisebb családi közösségeinkben, hanem a tágabb családban, munkatársaink körében, lakóhelyünkön, sőt nemzeti közösségünkben is. Csak a lélek hangjára figyelve fedezhetjük fel minden embertársunkban a Teremtő képmását, ami a napi szinten megvalósuló önzetlen szeretet kulcsa.

Barsi Balázs ferences atya ezt így fogalmazta meg: „Az adventi időszakban mi azt a kilenc hónapot ünnepeljük, amelyben egy gyermeket úgy várnak szeretettel, hogy még nem tudják, beteg lesz-e vagy egészséges..., fiú-e vagy lány..., tehetséges-e vagy tehetségtelen...! **De már szeretik!** Ezt a szeretetet ünnepeljük most. **Azt, amit ez a magzat érez. Hogy »nem kellett rászolgálnom«, mégis szeretnek”.**

Köszönöm, hogy meghallgattak, és tartalmas, szép estét kívánok Önöknek!